

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Direcția Națională Anticorupție

***CIRCUITUL FOLOSULUI MATERIAL
OBȚINUT DIN CORUPȚIE***

BUCUREȘTI

2021

Argument:

Descoperirea și indisponibilizarea foloaselor necuvenite obținute din comiterea infracțiunilor de corupție sunt abordate ca și componente esențiale ale investigațiilor de către Direcția Națională Anticorupție, eficiența acestor componente în lupta împotriva criminalității având ca efect reducerea capitalului operațional folosit în vederea continuării unor astfel de activități ilegale, dar și scăderea motivației celor tentați să comită infracțiuni generatoare de profit.

În acest context, datele avute la dispoziție, rezultate din cazurile instrumentate de D.N.A., au constituit o bază importantă de informație pentru inventarierea mecanismelor prin care produsul infracțiunii de corupție este transmis și/sau disimulat, în scopul introducerii acestuia în circuitele economice sau financiare licite.

Aspecte metodologice:

Obiectivele cercetării:

- diagnoza infracțiunilor primare de corupție: tipuri, domenii de manifestare, scopul comiterii faptei, calitatea persoanelor implicate;
- realizarea unei tipologii a mecanismelor de transmitere a folosului material obținut prin comiterea faptelor de trafic de influență și dare de mită;
- identificarea modalităților de creare a aparenței unei surse licite de proveniență a foloaselor obținute prin fapte de corupție;
- descrierea rolului intermediarilor în transmiterea folosului material obținut din fapte de corupție;
- evidențierea modurilor de utilizare a banilor obținuți din fapte de corupție.

Metode utilizate:

- **analiza calitativă** a datelor cuprinse în rechizitoriile întocmite de D.N.A.;
- **studiul de caz.**

Surse de date:

Au fost analizate **aproximativ 770 de rechizitorii sau acorduri de recunoaștere a vinovăției** întocmite de D.N.A. în perioada **2014 – 2020**, privind săvârșirea a cel puțin o infracțiune de **luare de mită, dare de mită, trafic/cumpărare de influență și spălare a banilor**, indiferent de calitatea autorilor faptelor penale.

Limitele cercetării:

Situațiile prezentate au fost extrase din rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției, pentru unele dintre acestea nefiind pronunțată o hotărâre definitivă a instanței de judecată. Punerea în mișcare a acțiunii penale este o etapă a procesului penal reglementată de Codul de procedură penală, având ca scop crearea cadrului procesual de administrare a probatoriului, activitate care nu poate, în nici o situație, să înfrângă principiul prezumției de nevinovăție.

I. Diagnoza infracțiunilor de corupție

Domeniile în care s-au manifestat infracțiunile de corupție investigate de Direcția Națională Anticorupție în cauzele penale care formează obiectul analizei, respectiv cele de luare/dare de mită și trafic/cumpărare de influență, au fost diverse, de la administrație publică la sănătate, poliție, învățământ, dezvoltare etc.

Angajații publici, în multe dintre cazuri reprezentanți ai administrației locale (în special primării sau consilii județene), aleși sau numiți, dar și medici, polițiști, polițiști de frontieră, funcționari cu atribuții de verificare și control (în special în domeniul fiscal), au obținut foloase necuvenite de la persoane fizice sau reprezentanți ai unor agenți economici, în schimbul cărora fie și-au încălcat atribuțiile de serviciu, fie nu și le-au exercitat corespunzător.

Persoanele cu funcții publice de conducere/reprezentare instituțională ocupate prin concurs (manageri, directori generali, directori, directori economici, de investiții etc.) au fost cercetate, în cele mai multe cazuri, pentru acțiuni nelegale în legătură cu achizițiile publice: acordarea preferențială a contractelor de achiziție a unor bunuri sau lucrări, prelungirea acestora, încălcarea prevederilor legale privind derularea procedurilor de achiziție publică, plata unor contracte neexecutate, executate parțial sau neconforme cu standardele de calitate asumate prin contract, ori achiziții inutile și la prețuri supraevaluate.

Persoanele cu funcții de execuție în domeniul public au fost, în unele cazuri, implicate în cercuri infracționale de către persoanele cu funcții de conducere ierarhic superioare. Acestea au sprijinit activitatea infracțională prin semnarea unor documente sau prin participarea formală în cadrul unor comisii de atribuire, de evaluare, de recepție, de selecție etc.

În alte situații, acestea au acționat din proprie inițiativă, spre exemplu condiționând exercitarea actului medical de primirea unor bani sau, în cazul funcționarilor cu atribuții de control și sancțiune, prin neaplicarea măsurilor legale atunci când constatau nereguli.

Au existat și situații în care persoanele cu funcții publice au condiționat realizarea unor acțiuni legale/ exercitarea corectă și la timp a atribuțiilor de serviciu de primirea unor foloase, așa numita plată de facilitare.

În cazul persoanelor fizice sau juridice din mediul privat, faptele au fost comise, în general, în relația public-privat - cel mai adesea prin furnizarea unor documente justificative necesare fraudării achizițiilor publice.

Totodată, în cazul infracțiunilor de trafic/cumpărare de influență, un segment important al cauzisticii analizate a vizat fapte de corupție săvârșite de avocați sau de persoane fizice fără o calitate specială care pretindeau că au influență asupra reprezentanților sistemului de justiție, dar influența a fost exercitată și în scopul obținerii în mod nelegal a unor contracte publice.

Scopul comiterii faptei de corupție

- **obținerea/executarea unor contracte de achiziții publice cu încălcarea procedurilor legale** – situații întâlnite atât în administrația publică centrală și locală, dar și în domeniul sănătății, învățământ ș.a.

În multe dintre situații, procedura de achiziție publică derulată a fost încălcată, fiind în așa fel concepută și pusă în aplicare încât contractul să fie câștigat, la tarife supraevaluate, de societatea agreată de funcționarul corupt.

Pentru atribuirea nelegală a contractului acesta primea de la firma respectivă, drept mită, procente de aproximativ 10-20% din valoarea facturilor decontate de instituția publică în executarea contractului.

Au existat și situații în care planificarea procedurii de achiziție a fost fraudată prin fragmentarea activității finanțate de instituția publică, astfel încât contractele să poată fi atribuite prin încredințare directă unor firme controlabile, care să simuleze derularea activităților. Inițiativa infracțională a aparținut chiar șefului instituției publice, anterior demarării procedurii acesta negociind, cu firmele interesate să colaboreze, procentul mitei ce urma să îi parvină.

- **direcționarea alocărilor bugetare către anumite unități administrativ teritoriale/instituții subordonate pentru a fi asigurată finanțarea contractelor încheiate de acestea cu societățile mituitorilor**

Este cazul persoanelor cu funcții de decizie de la nivelul consiliilor județene, care au fost acuzate de primirea de foloase necuvenite de la reprezentanții unor societăți comerciale, în schimb efectuând alocări bugetare preferențiale și asigurând, astfel, finanțarea contractelor derulate de societățile comerciale cu instituțiile bugetate.

- **obținerea de terenuri prin reconstituirea frauduloasă a dreptului de proprietate de către autoritățile cu atribuții în acest sens ori de instanța de judecată, pe baza unor documente false depuse la dosar.**

Dreptul de proprietate a fost reconstituit fraudulos prin acțiunea ilicită a:

- primarilor – în calitatea acestora de președinți ai comisiilor locale de fond funciar;
- secretarilor din primării – în exercitarea atribuțiilor pe care le au în legătură cu fondul funciar;

- prefectului – emiterea titlului de proprietate în condiții de nelegalitate, nepromovarea intereselor Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor ori demersuri pentru repunerea frauduloasă în termenul legal de a contesta hotărârile comisiei;
- funcționarilor publici/experti evaluatori – care au întocmit documente false pe care titularii de drepturi litigioase le-au folosit la comisiile de specialitate sau le-au depus în dosarele aflate pe rolul instanțelor civile;

Terenurile au fost retrocedate mituitorilor care, de regulă, au plătit mita prin încheierea de convenții civile prin care au înstrăinat suprafețe din terenurile retrocedate către apropiați ai persoanelor care au exercitat abuzul de putere, însă au existat și situații în care mita a constat în diverse sume de bani, de regulă în euro.

- **obținerea frauduloasă de despăgubiri aprobate de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor din ANRMAP, în baza unor rapoarte de expertiză prin care imobilele (terenuri) erau supraevaluate.**

Cumpărătorii de drepturi litigioase, prin folosirea unor intermediari – apropiați ai președintelui/membrilor comisiei centrale - și a rapoartelor de expertiză întocmite cu încălcarea Standardelor Internaționale de Evaluare, au reușit să obțină prioritar, în schimbul mitei, despăgubiri mult mai mari decât cele pe care ar fi trebuit să le obțină în mod legal.

- **soluționarea favorabilă a cererilor de reexaminare a încheierilor de carte funciară de către angajați ai structurilor de cadastru și publicitate imobiliară**

În aceste situații, mita era oferită de dezvoltatorul imobiliar pentru a-i fi soluționate pozitiv cererile depuse, deși acestea fuseseră anterior respinse din diferite motive, și a obține, în final, încheierea de carte funciară pentru imobilele pe care urma să le vândă.

- **dispunerea unor măsuri favorabile în dosare penale**

Este cazul polițiștilor judiciari, care au pretins/primit foloase necuvenite pentru a efectua cercetările de o manieră care să favorizeze mituitorul ori pe apropiați ai acestuia și pentru a propune o soluție favorabilă în dosarul penal aflat în competența de cercetare sau pentru a-și exercita influența asupra colegilor sau magistraților în același scop.

Este o situație întâlnită și în cazul avocaților sau a unor persoane fără calități oficiale, care solicitau bani sau alte foloase pentru a-și exercita influența asupra judecătorilor sau procurorilor investiți cu judecarea ori soluționarea cauzelor civile și penale pe care denunțatorul le avea la nivelul instanțelor de judecată ori parchetelor.

Pentru fapte de corupție au fost investigați și magistrați care au solicitat justițiabililor diverse foloase necuvenite (bani, bunuri etc.), în schimbul pronunțării unor hotărâri favorabile în dosarele în care erau investiți cu judecarea sau cercetarea cauzei.

- **neexercitarea atribuțiilor sau exercitarea incorectă a acestora de către funcționarii cu atribuții de control și sancțiune**

În aceste situații, mita era oferită/solicitată pentru ca acești funcționari (din cadrul Poliției de Frontieră, ANAF, Gărzii Financiare, Inspectoratului de stat pentru controlul traficului rutier, CNAIR, ANSVSA ori alte instituții cu atribuții de control) să nu aplice sancțiuni sau să aplice sancțiuni mai mici atunci când constatau încălcarea obligațiilor legale de către agenții economici/persoane fizice.

Au existat și cazuri când foloasele necuvenite erau solicitate pentru ca funcționarii să asigure "protecția" activităților ilegale derulate de agenții economici, respectiv să îi anunțe cu privire la controalele ce urmează a fi executate și la tema acestora sau să le ofere consiliere cu privire la activitatea ilicită desfășurată.

- **exercitarea corectă și la timp a atribuțiilor de serviciu – plata de facilitare**

Astfel, au fost solicitate/ oferite foloase materiale pentru **eliberarea unor autorizații** (de construcție)/avize de funcționare, semnarea unor procese verbale de recepție pentru lucrări de construcție, dar și alte documente eliberate la nivelul autorităților centrale sau locale, precum și pentru alocarea unor locuințe din fondul locativ al primăriilor.

Tot la nivelul autorităților publice locale, în cele mai multe situații, mita a fost primită de persoanele cu funcții de decizie, în legătură cu executarea unor contracte de achiziții publice, pentru **asigurarea finanțării**, respectiv pentru a fi plătite la timp contractele executate sau pentru ca instituțiile publice să aloce, către structurile subordonate, sumele necesare achitării acestor contracte.

Un alt domeniu în care oamenii au dat mită pentru a primi un drept legal este cel al sănătății, unde medicii **condiționau exercitarea actului medical** de primirea unor foloase necuvenite din partea pacienților.

- **eliberarea/avizarea unor documente medicale care nu reflectau realitatea**

Este cazul medicilor care, în schimbul unor sume de bani, atestau, prin eliberarea unor documente medicale, o stare de sănătate mai precară decât în realitate, sprijinind astfel anumite persoane în solicitarea unor drepturi de pensionare anticipată sau al membrilor comisiilor de evaluare a stării de sănătate, pentru avizarea unor dosare medicale întocmite în scopul acordării de pensii medicale necuvenite.

Particularitatea acestei forme de corupție nu este dată de valoarea mitei, ci de ritmicitatea actului de primire a foloaselor necuvenite, care generează profituri ilicite importante beneficiarului acestora.

- **nesanționarea sau aplicarea, de către polițiștii rutieri, a unor sancțiuni mai blânde pentru abateri la regimul circulației**

În cele mai multe cazuri, persoanele de la care erau cerute/acceptate sumele de bani săvârșiseră contravenții la regimul circulației pe drumurile publice. Bani erau solicitați în numerar, atât în mod direct, cât și prin intermediari.

În schimbul sumelor primite, în multe cazuri, lucrătorii au întocmit în fals procese-verbale de sancționare contravențională prin care constatau o altă situație de fapt decât cea reală, corespunzătoare unei alte contravenții, mai puțin gravă decât cea săvârșită în realitate, sau numai pentru una dintre contravențiile constatate.

- în procesul de învățământ, pentru **acordarea unor calificative nemeritate la examene** (bacalaureat, evaluare națională, examene în învățământul superior etc.);
- **facilitarea angajării/obținerii avizelor necesare în vederea angajării** în instituții de stat;
- **programări cu prioritate la examinare sau promovarea probelor pentru obținerea permisului de conducere, avizarea cu prioritate a dosarului de înmatriculare autoturism**, fapte comise de angajați ai serviciilor publice comunitare regim permise și înmatriculări auto.

II. Mecanisme de transmitere a folosului material obținut prin comiterea faptelor de trafic de influență și dare/luare de mită

Cel mai adesea, foloasele necuvenite obținute de persoanele care au comis fapte de corupție **au fost transmise în mod direct** de către cei care au oferit mită sau au cumpărat influența, **ca sume de bani în numerar**.

În alte situații, în special atunci când era oferită pentru atribuirea preferențială a unor contracte publice, mita pretinsă de funcționarii cu putere de decizie, reprezentând un procent de 5-20% din sumele achitate de instituție ca plată a acelor contracte, a fost transmisă **fie prin plata unor contracte fictive** încheiate cu firme aflate sub controlul funcționarului public corupt, fie prin **disimularea ei sub forma unor bunuri mobile, imobile sau servicii**.

Ulterior, prin diferite acțiuni, bunurile respective ajungeau în posesia sau folosința celui care comisese fapta de corupție, creându-se aparența provenienței licite a acestora.

1. Bani sunt transmiși în numerar, direct sau prin intermediari

În majoritatea cazurilor, veniturile ilegale obținute din corupție au fost bani în numerar.

Astfel, cel mai adesea mita sau folosul traficului de influență era transmisă direct, în numerar, în cazul inculpaților polițiști, avocați, dar și medici.

În cazul polițiștilor de frontieră cercetați pentru fapte de luare de mită, banii erau primiți în numerar, fie periodic, de către cei cu funcții de conducere, pentru a asigura protecția la tranzitarea ilegală a unor mărfuri a unor persoane, fie la fiecare trecere a frontierei, de către lucrătorii de execuție, pentru a nu sancționa neregulile constatate în exercitarea activității de control și verificare.

Ex. Șef sector Poliție de Frontieră ar fi primit și pretins de la o persoană suma totală de 1.200 de dolari (câte 200 dolari pe lună timp de 6 luni), de la o altă persoană suma totală de 4.200 dolari (plăți lunare a câte 100 sau 200 dolari/lună), etc. în scopul de a-i asigura protecție în vamă la tranzitarea unor mărfuri printre care și cantități de țigări peste limita admisă de lege și cu încălcarea regimului vamal.

În cazul persoanelor cu funcții de decizie în aparatul administrativ, central sau local, în multe situații banii au fost transmiși, în numerar, prin intermediul unei persoane de încredere (ex. consilierul personal, șofer ș.a.).

Ex. Prin intermediul consilierului personal, un om de afaceri ar fi remis cu titlu de mită președintelui consiliului județean suma totală de 278.000 lei. Bani ar fi fost preținși și

primiți pentru ca funcționarul public cu putere de decizie să dispună alocări de resurse de la bugetul consiliului județean pentru a fi efectuate plăți în contractul pe care firma omului de afaceri îl executa în beneficiul instituției publice.

2. Mita este disimulată sub forma unor bunuri mobile/imobile sau servicii

Au fost oferite /pretinse cu titlu de mită sau preț al traficării influenței **case, terenuri, apartamente, materiale de construcție, obiecte de design interior, autoturisme de lux, produse electronice** ș.a. dar și **servicii**, în special **lucrări de amenajare/construcție a unor locuințe** sau **sejururi turistice**.

În unele dintre aceste cazuri, **bunurile sau serviciile pretinse** de către funcționarul public corupt **erau puse la dispoziția celui mituit** prin diferite modalități de acțiune:

- **bunul/serviciul a fost achiziționat de firma mituitorului**, iar funcționarul corupt fie **s-a folosit/a beneficiat de el**, fie **a ajuns efectiv în posesia acestuia**, prin circuite comerciale fictive (*vor fi dezvoltate în Capitolul III*).

***Ex.** Inculpatul, în calitate de comisar șef în cadrul Gărzii Financiare, ar fi pretins de la un om de afaceri plata unor materiale de construcții în sumă de aprox. 20.000 lei, factura în cauză fiind achitată de firma omului de afaceri către o firmă de profil.*

Inculpatul ar fi pretins și primit foloasele respective pentru a nu dispune subordonaților săi efectuarea de controale la societățile martorului, despre care avea cunoștință că desfășurau activități evazioniste.

- bunul reprezentând mita a fost **achiziționat de o firmă aparent fără legătură cu cei implicați în fapta de corupție și pus la dispoziția funcționarului public**. Achiziția s-a făcut cu bani provenind de la firma mituitorului, bani care au fost transmiși sub aparența plății unor contracte fictive ce se derulau între cele două firme.

***Ex.** Inculpatul, în calitate de vicepreședinte de consiliu județean, ar fi pretins și primit de la un om de afaceri un autoturism, în valoare de 22.000 euro, în scopul de a sprijini societatea acestuia în derularea unor contracte de lucrări încheiate cu consiliul județean și efectuarea la timp a plăților aferente.*

Inculpatul ar fi primit folosința gratuită a autoturismului de la o firmă, care a achitat atât ratele de leasing cât și celelalte cheltuieli aferente contractului de leasing și întreținere a mașinii cu bani provenind din sumele virate de societatea mituitorului, în baza unui contract fictiv încheiat între cele două societăți.

- prin încheierea unor contracte succesive fictive de vânzare-cumpărare, bunul reprezentând mita **a fost aparent vândut de firma mituitorului și a ajuns, în**

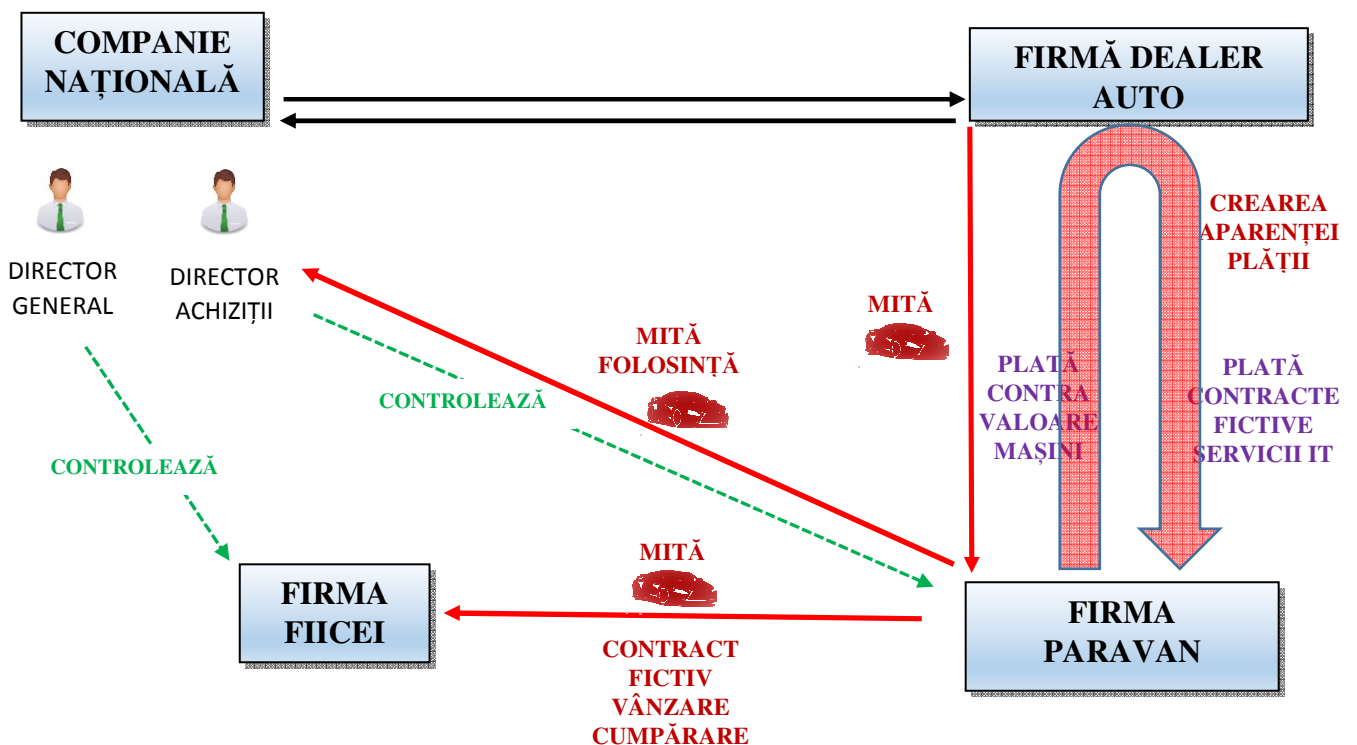
final, în posesia unei firme deținute de o rudă a funcționarului implicat în fapte de corupție, astfel bunul fiind pus la dispoziția acestuia.

Ex. Conducerea unei companii naționale a atribuit unei societăți cu activitate de comercializare autovehicule (dealer auto) un contract de furnizare pentru autovehicule în sistem buy-back, în scopul înlocuirii parcului auto al companiei. Contractul ar fi fost inițiat și fundamentat anume pentru a favoriza respectiva societate comercială.

Pentru atribuirea preferențială a acestui contract, mai mulți membri ai conducerii companiei naționale ar fi primit, cu titlu de mită, bani și bunuri. Pentru a disimula adevărata natură a provenienței bunurilor, s-a creat aparența achiziției legale a unor autoturisme de către o firmă, fiind emise facturi fiscale pe numele acesteia, firmă care era controlată de directorul de achiziții al companiei naționale.

Sumele pe care firma le-a achitat, reprezentând "plată mașini", au fost în aceeași zi sau la câteva zile distanță încasate de la firma mituitorului drept contravaloarea unor servicii IT fictive.

Autoturismul care ar fi reprezentat mita pentru directorul general al companiei, în valoare de peste 130.000 lei, a fost imediat vândut fictiv unei firme în care era asociată fiica directorului, pentru aproximativ jumătate din sumă. Conform documentelor firmei, suma nu a fost niciodată achitată, iar mașina a fost preluată pe persoană fizică de fiica directorului, atunci când a părăsit firma.

- au existat situații în care, pentru a-și ascunde cât mai bine activitatea infracțională, **imobilul, pentru edificarea/amenajarea căruia erau folosite**

bunurile și serviciile primite nelegal, nu era pe numele funcționarului, aparența creată fiind a unei relații comerciale între două persoane fără calități publice, relație care nu era de natură a ridica suspiciuni.

Ex. Inculpatul, director într-un minister, ar fi pretins achitarea, de către reprezentantul unei societăți comerciale, a contravalorii cantității totale de 48 mc de beton, în valoare totală de aprox. 14.000 lei, betonul fiind livrat și folosit pentru construirea unei pensiuni care nu se afla în proprietatea acestuia.

➤ firma mituitorului **construiește, cu mijloace proprii, casa funcționarului corupt**

Ex. Inculpatul, în calitate de funcționar la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară, ar fi primit de la reprezentantul unei societăți foloase necuvenite constând în execuția de lucrări de construcții în valoare de aproape 200.000 lei (manoperă și materiale de construcții) la un imobil deținut de funcționar.

Banii respectivi ar fi fost primiți pentru a admite și soluționa favorabil mai multe cereri de reexaminare a încheierilor de carte funciară formulate de omul de afaceri, care era dezvoltator imobiliar, cereri care, anterior, fuseseră respinse pentru diferite motive de către colegii inculpatului.

3. Prin circuite comerciale create artificial (fără scop economic real) între firme deținute/aflate sub controlul celor implicați în fapta de corupție

a. prin plata unor contracte de publicitate fictive, încheiate cu firme controlate de beneficiarul mitei

Această metodă a fost folosită adesea pentru disimularea mitei, mai ales atunci când cel care o primea era un reprezentant al autorității publice ales/numit politic (primar, președinte de consiliu județean ș.a.). În aceste cazuri, acesta avea în sfera de influență/controla firme din mass media (ziare, televiziuni) și era facil să le folosească pentru a-și primi, prin intermediul lor, foloasele faptelor de corupție.

Între firmele beneficiare ale contractelor cu instituția publică și cele din domeniul mass media/publicitate erau încheiate contracte fără nici un scop economic, acestea fiind folosite numai ca modalitate prin care banii reprezentând mita sau folosul traficului de influență ajungeau, în mod direct sau prin transferuri succesive prin mai multe firme, sub controlul reprezentantului autorității publice.

Mai mult decât atât, în unele din situațiile analizate, o parte din banii intrați în aceste firme prin contractele fictive erau folosiți pentru funcționarea firmelor, în condițiile în care acestea asigurau și construirea unei imagini publice/politice pozitive a respectivului politician.

Ex. Primarul unui municipiu a permis încheierea unui contract între primărie și o societate comercială, având ca obiect delegarea serviciului de salubritate pentru o perioadă de 25 de ani, iar din analiza procedurii de achiziție care a precedat semnarea contractului ar fi rezultat o serie de încălcări ale legislației aplicabile, prețul acestuia fiind supraevaluat.

Ulterior, din sumele de bani primite de societatea beneficiară a contractului de la primărie, peste 7 milioane de euro ar fi fost transferați către o altă societate comercială, care deținea și un post de televiziune, fiind controlată de primar atât direct, cât și prin intermediul unui alt om de afaceri, în baza unor contracte de publicitate fără scop economic, încheiate între aceste societăți.

O parte din aceste sume de bani au contribuit la finanțarea societății respective, cu consecința evidentă că, în acest fel, primarul acuzat de fapte de corupție a avut la dispoziție pe toată această perioadă o televiziune proprie, care să îi susțină interesele.

b. Prin plata unor contracte fictive de:

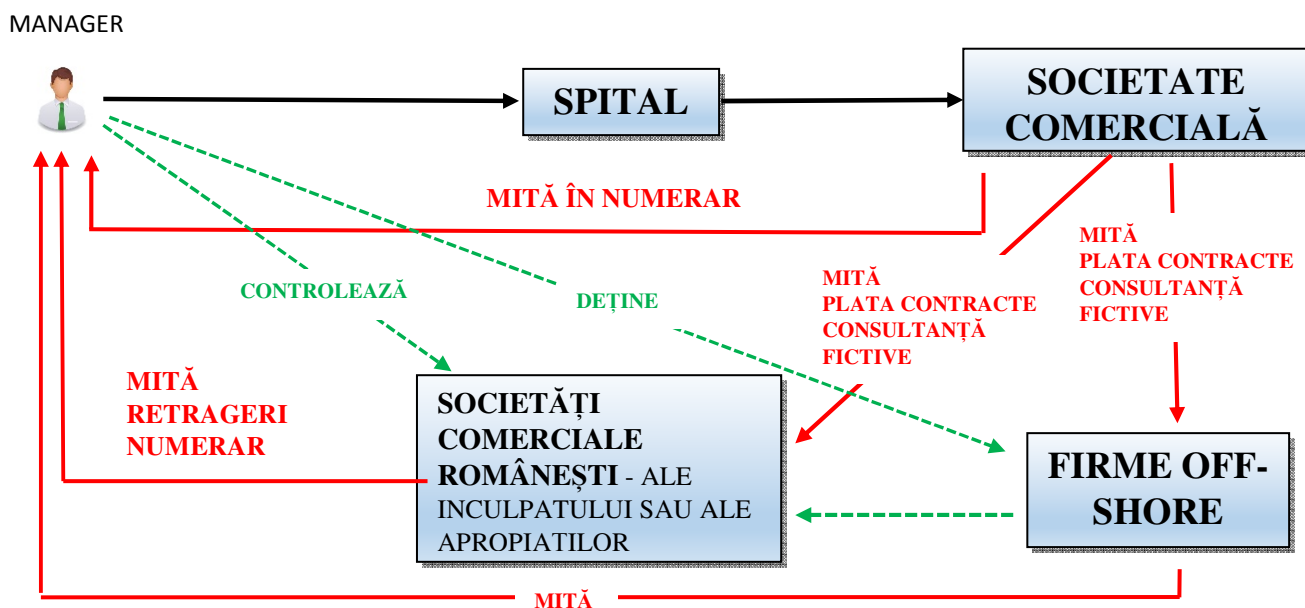
- **asistență juridică,**
- **consultanță,**
- **închiriere a unor terenuri**
- **sponsorizare**

încheiate între firma mituitorului și firme aflate sub controlul celui mituit sau al unor persoane apropiate acestuia (rude, consilieri personali etc.).

În cazul în care primirea mitei a fost mascată prin plata unor **servicii fictive de consultanță** către terțe firme, acestea erau, cel mai adesea, reprezentate legal de alte persoane, dar administrate în fapt de beneficiarul mitei, majoritatea fiind înregistrate în România, însă au fost întâlnite și firme off-shore, aflate pe numele funcționarului public corupt sau al unor apropiați ai acestuia.

Ex 1. Managerul unui spital ar fi condiționat încheierea și/sau derularea în bune condiții a contractelor între unitatea medicală și mai multe firme, pentru prestarea de servicii IT și analize de laborator, cu primirea unor sume de bani din partea acestor firme.

Mita ar fi fost transmisă atât în numerar, cât și disimulată sub forma plății, de către societățile comerciale, a unor contracte fictive de consultanță încheiate cu firme având sediul în România, precum și cu firme off shore, aflate sub controlul directorului sau al unor apropiați ai acestuia.

Ex.2 Inculpatul, în calitate de specialist (consultant) și ulterior consilier în cadrul unui minister, ar fi primit de la trei oameni de afaceri suma totală de aproximativ 1,3 milioane lei, în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu privitoare, printre altele, la:

- verificarea și promovarea documentațiilor tehnico-economice ale obiectivelor de investiții ce erau finanțate din bugetul de stat sau credite externe,
- supervizarea calitativă și cantitativă, precum și recepția lucrărilor realizate,
- favorizarea societății unuia dintre oamenii de afaceri cu ocazia organizării unei licitații, în sensul că i-a pus la dispoziție caietul de sarcini anterior publicării anunțului de participare la licitație.

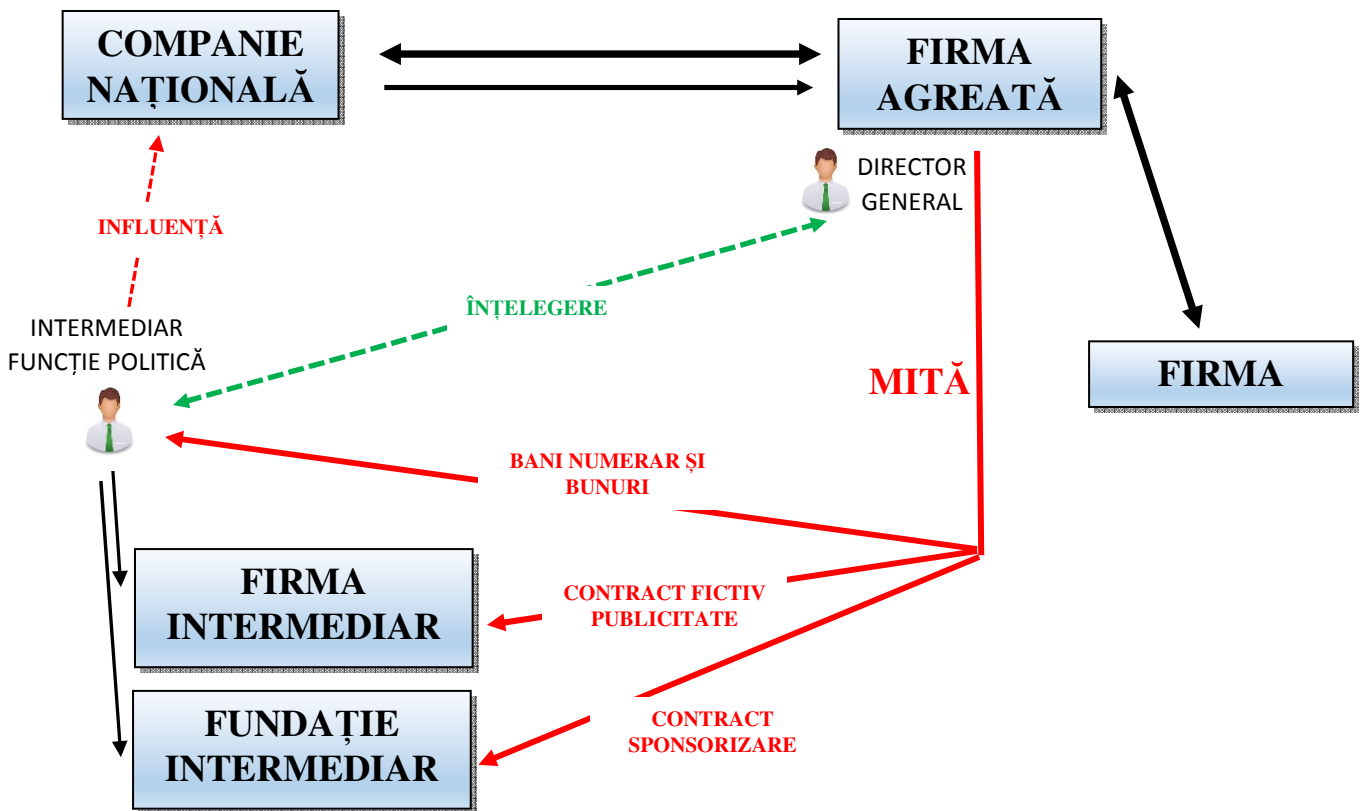
Sumele de bani ar fi fost primite prin intermediul unor firme controlate de rude ale inculpatului (soție și fiică), în baza unor contracte fictive de consultanță și asistență tehnică în construcții sau închirieri utilaje, care au fost încheiate cu firmele oamenilor de afaceri.

Au existat situații când, pentru a transmite folosul obținut în urma comiterii unei fapte de corupție și pentru a asigura aparența de legalitate a provenienței acestuia, au fost **folosite concomitent nu una, ci mai multe modalități**.

Ex.2 Inculpatul, având funcția de consilier parlamentar la data comiterii faptei, ar fi pretins bani (aproximativ 600.000 lei) de la reprezentantul unei firme private, lăsându-l să creadă că ar avea influență asupra funcționarilor unei companii naționale, astfel încât compania de stat să cumpere de la firma respectivă, în baza unui contract, echipamente de protecție împotriva COVID, respectiv 2 milioane de măști de protecție. Din banii pretinși, reprezentând o treime din profitul pe care o firma urma să îl obțină de pe urma derulării contractului privind echipamentele de protecție, inculpatul ar fi

primit de la reprezentantul societății comerciale atât sume de bani cât și bunuri, prin următoarele modalități:

- sub aparența încheierii unui contract de sponsorizare între firma care a obținut contractul public și o fundație reprezentată de inculpat;
- prin încheierea unui contract fictiv de publicitate între firma care a obținut contractul public și o firmă deținută de inculpat;
- bani dați în numerar;
- obiecte electronice achiziționate de firma câștigătoare a contractului public și puse la dispoziția inculpatului.

c. prin încheierea unor contracte de intermediere între firma beneficiară a contractului obținut în mod nelegal și firma controlată de inițiatorul traficului de influență

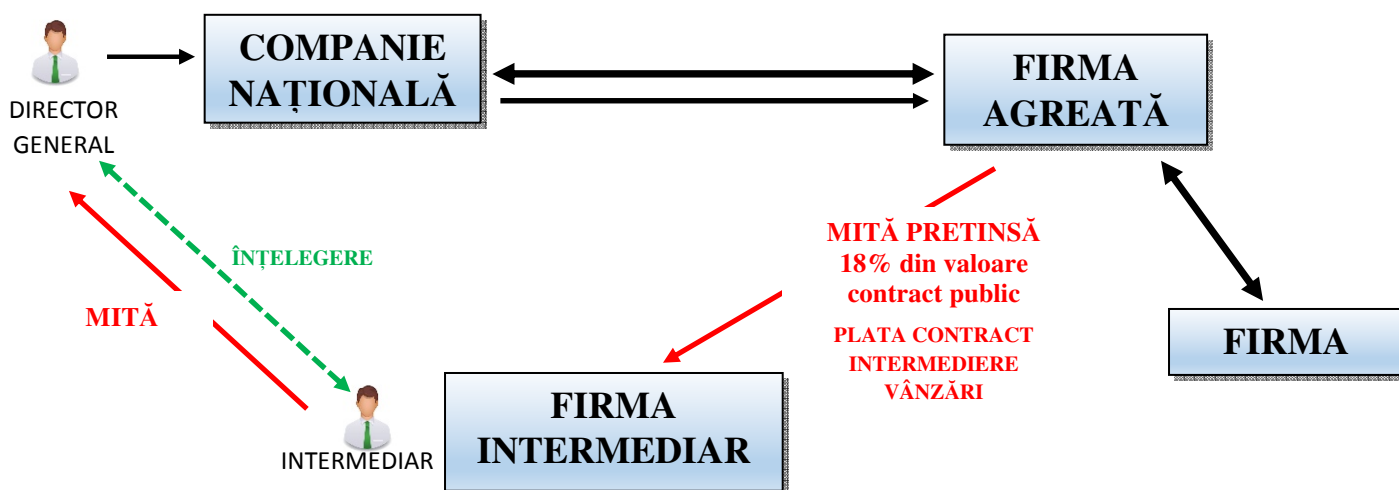
Ex. Directorul general al unei companii naționale, desemnată ca și autoritate contractantă pentru achiziții de echipamente de protecție, ar fi pretins suma de 760.000 euro unui intermediar ce reprezenta o societate comercială, în schimbul atribuirii, de către compania de stat, a un contract de achiziție a echipamentelor de protecție împotriva infectării cu virusul COVID 19 (250.000 de combinezoane și 3 milioane de măști chirurgicale).

Contractul, în valoare totală de aproximativ 27 milioane lei, fără TVA, ar fi fost încheiat cu societatea comercială, prin încălcarea dispozițiilor prevăzute în Legea 98/2016 privind achizițiile publice, atât sub aspectul modului în care a fost negociat, cât și a modului în care a fost atribuit, practic fără nicio procedură.

În acest context, persoana intermediară ar fi pretins de la reprezentanții societății comerciale care urma să obțină contractul, atât pentru sine și pentru funcționarii din cadrul companiei naționale, un procent de 18% din valoarea totală a contractului, reprezentând aproximativ 5,8 milioane lei.

Pentru a crea o aparență de legalitate a sumei pretinse, a fost încheiat un contract de intermediere vânzare produse și servicii între firma reprezentată de persoana intermediară și societatea comercială căreia i-a fost atribuit nelegal contractul cu compania națională.

Acest contract avea ca obiect identificarea de către intermediar a unor cumpărători pentru bunurile comercializate de beneficiar, în schimbul achitării unui comision în cuantum de 18% din valoarea totală a tranzacției, acesta fiind, așa cum am precizat, procentul negociat pentru intermedierea atribuirii nelegale a contractului public.

d. prin sponsorizări/donații către un partid politic

În unele situații, funcționarul public numit într-o funcție de decizie pretindea mita în beneficiul partidului politic din care făcea parte. Acesta condiționa buna derulare și plata la timp a contractelor încheiate de instituția pe care o coordona de efectuarea, de către firmele cu care fuseseră încheiate contractele, a unor donații către partidul politic sau a unor plăți către firme care furnizau materiale electorale partidului.

Ex. Inculpatul, în calitate de director general al unei regii aflate în administrarea consiliului județean, și-ar fi încălcat atribuțiile de serviciu prevăzute de dispozițiile legale, în sensul că ar fi plătit din fonduri publice, către 55 de furnizori, în total aproximativ 46 milioane lei pentru servicii de închiriere utilaje și mijloace de transport auto, fără a se urma vreo procedură legală de achiziție publică.

Inculpatul ar fi pretins de la o parte dintre acești furnizori de servicii, direct sau prin intermediari, să facă donații/sponsorizări către filiala județeană a partidului din care făcea parte sau plăți către două societăți comerciale.

Reprezentanții celor două societăți făceau parte din cercul relațional al conducerii partidului din care făcea parte și inculpatul, fiind furnizori de materiale publicitare pentru campaniile electorale.

În situația în care cei oameni de afaceri ar fi refuzat plata acelor sume de bani, inculpatul ar fi dispus să nu le mai fie achitate facturile ce aveau ca obiect serviciile prestate în beneficiul Regiei.

Suma totală pretinsă de inculpat și plătită de furnizori în modalitățile mai sus ar fi în cuantum de 386.000 lei (128.000 lei donații/sponsorizări către partid, 258.000 lei plăți către societățile comerciale).

e.prin subcontractarea fictivă și plata unor activități din contractul obținut în mod nelegal, către firme aflate sub controlul funcționarului public corupt

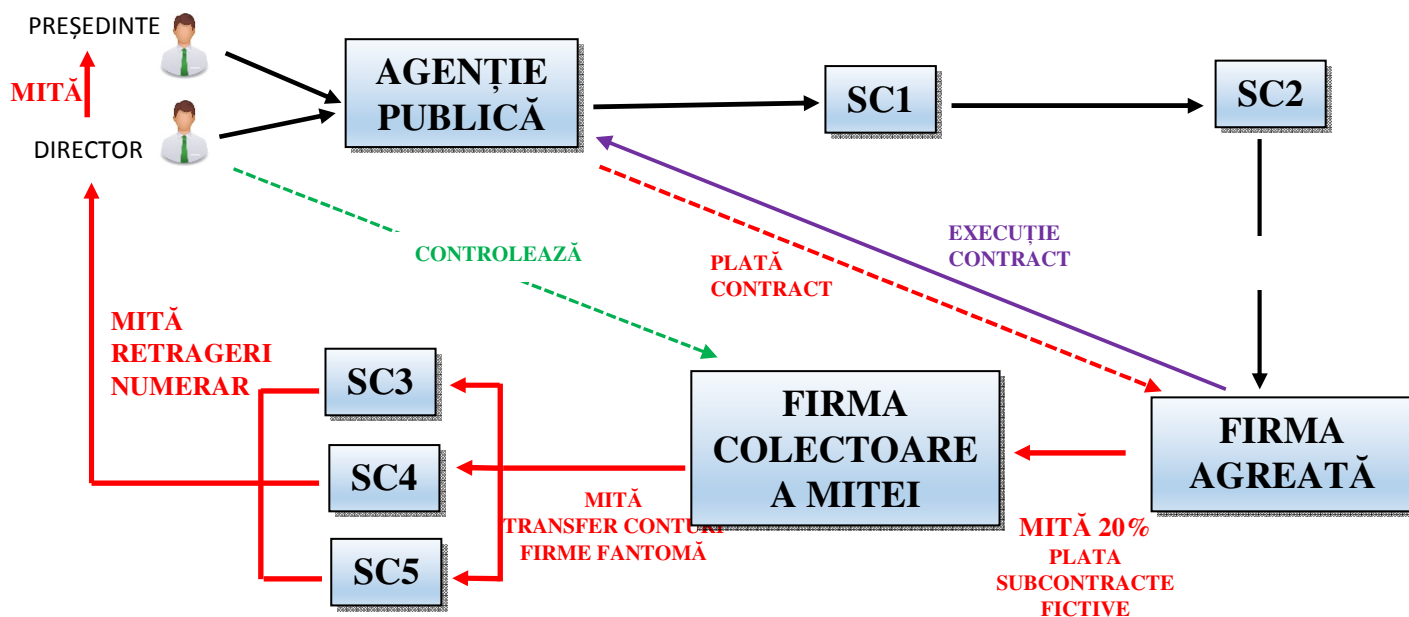
Ex. *În contextul inițierii unor proceduri de achiziții publice la nivelul unei agenții naționale, în scopul implementării de soluții informatice și echipamente IT, inculpatul, în calitate de președinte al instituției, ar fi acceptat, din partea unui om de afaceri, promisiunea oferirii unui procent de 20% din valoarea contractelor ce urmau a fi încheiate urmare procedurii de achiziție.*

Banii respectivi urmau să-i fie remiși inculpatului în schimbul exercitării influenței sale asupra unui subaltern, director al departamentului de investiții – achiziții, pentru ca acesta să gestioneze procedurile de atribuire a contractelor respective astfel încât acestea să fie obținute de firma omului de afaceri.

În aceste circumstanțe, cei doi funcționari ar fi primit peste 13 milioane lei.

Circuitul financiar creat a urmărit:

- *mascarea executării contractului public de către firma agreată – prin atribuirea acestuia unei alte firme, urmată de subcontractări succesive ale activităților până când, după mai multe astfel de subcontractări, serviciile erau executate de firma agreată;*
- *transmiterea mitei de către firma care executa efectiv contractul către o firmă cu comportament de tip „fantomă”, controlată de directorul de investiții al instituției publice, prin subcontractarea fictivă a unor activități și plata acestora;*
- *retragerea sumelor de bani în numerar, scop în care banii intrați în contul firmei controlate de funcționarul public au fost redirecționați prin conturile bancare ale unor firme folosite în efectuarea de tranzacții de tip evazionist, în virtutea unor documente fiscale cu un conținut nereal, practic alte societăți comerciale tip fantomă, ulterior fiind retrași din acele conturi.*

f. Prin subcontractarea unor activități către firme controlate de beneficiarul mitei și plata de facturi fictive/supraevaluate pentru aceste activități

Ex. Lăsând să se înțeleagă că, în calitate de președinte al organizației județene al unui partid politic și deputat în Parlamentul României, are influență asupra primarului unei comune, membru al aceluiași partid, inculpatul ar fi pretins de la reprezentantul unei firme ca, în schimbul atribuirii către acea firmă a contractului având ca obiect construirea unei școli în comună, să fie subcontractate o parte din lucrări, respectiv lucrările de tâmplărie, către o societate pe care deputatul o controla prin intermediari.

În temeiul acestei înțelegeri, după atribuirea nelegală de către primărie a contractului public către firma cumpărătorului de influență, între cele două firme se încheie un subcontract, având ca obiect livrare tâmplărie din lemn stratificat, în baza căruia a fost emisă o factura fiscală în valoare de 150.000 lei.

Astfel, firma care a obținut nelegal contractul cu primăria a achitat către societatea controlată de politician suma de 150.000 lei, deși, conform ofertei și contractului încheiat cu primăria, pentru lucrările subcontractate către firma politicianului a încasat doar suma de 35.000 lei.

g. prin achiziția formală sau la prețuri supraevaluate, a unor terenuri deținute, direct sau prin intermediari, de beneficiarul mitei

Ex. Inculpatul, în calitate de președintele de consiliu județean, ar fi pretins mită pentru ca, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, să faciliteze, în urma derulării de proceduri de achiziție publică cu nerespectarea dispozițiilor legale, încheierea unor contracte de modernizare și întreținere a drumurilor publice cu anumite societăți comerciale și să

asigure decontarea cu prioritate a sumelor solicitate la plată în executarea acestor contracte.

Mita ar fi fost disimulată în contravaloarea a două suprafețe de teren arabil situate în extravilanul unor localități, pe care una dintre societățile comerciale beneficiare ale contractului cu instituția publică le-a achiziționat, de la persoane interpușe de inculpat, apropiate familiei sale, la prețuri supraevaluate. Terenurile fuseseră inițial cumpărate de aceste persoane interpușe, apropiați ai președintelui CJ, cu bani puși la dispoziție de acesta, în total aproximativ 60.000 lei, și au fost vândute către societatea comercială pentru suma totală de 550.000 lei.

Unul dintre terenuri, deși ulterior cumpărării era deținut de drept de societatea comercială, a fost deținut în fapt de o societate comercială având ca asociat pe soția președintelui CJ, deci înstrăinarea terenului a avut un caracter formal.

h. prin sponsorizări ale asociațiilor profesionale din care fac parte cei mituiți

Ex. Inculpatul, în calitate de ofițer de poliție, șef al structurii de investigații criminale, ar fi pretins și primit suma de 4.000 de lei de la administratorul unei societăți comerciale. Suma a fost utilizată pentru a fi suportate cheltuielile de deplasare (transport, cazare, masă) pentru sine și pentru soția sa, la un turneu de fotbal în străinătate, deplasare ce fusese organizată de o asociație profesională, suma fiind virată direct în contul acestei asociații.

În schimb, ofițerul de poliție și-ar fi încălcat atribuțiunile de serviciu cu ocazia instrumentării unui dosar, în care atât reprezentatul societății comerciale cât și un prieten al acestuia erau acuzați de săvârșirea unor fapte de mare violență, sens în care acesta fie a întocmit personal acte de urmărire penală, fie a omis întocmirea unor acte de urmărire penală, fie a dispus altor ofițeri de poliție să efectueze astfel de acte într-o manieră care să asigure împiedicarea trimiterii în judecată a celor două persoane cercetate.

i. prin cedarea unor părți sociale din societăți comerciale

Ex. Inculpatul, reprezentant al unei societăți comerciale, ar fi promis că le va da suma de 50.000 de euro unui judecător și unei alte persoane, fără o calitate specială, pentru ca, împreună, să facă intervenții pe lângă magistrații din cadrul tribunalului implicați în soluționarea unei cauzei civile, urmărindu-se obținerea unei decizii din partea instanței pentru intabularea în favoarea societății a dreptului de proprietate asupra unei suprafețe de teren amplasat în extravilanul unei localități, în condițiile în care aceasta făcea parte din domeniul public al statului. Ulterior, ca o garanție în sensul respectării promisiunii inițiale, acesta îi cedează persoanei fără calități speciale 20% din părțile sociale ale societății comerciale (evaluate la peste 80.000 euro).

III. Modalități de creare a aparenței unei surse licite de proveniență a foloaselor obținute prin fapte de corupție

În procesul de spălare a banilor obținuți din fapte de corupție, beneficiarii reali întreprind diverse acțiuni prin intermediul cărora se asigură, concomitent, că dețin controlul asupra sumelor de bani sau bunurilor achiziționate/primate și că este creată aparența caracterului licit al provenienței acestora.

În proces sunt interpuse, de regulă, atât firme cât și persoane fizice, care își asumă roluri diverse, în scopul introducerii banilor ilegali în circuitul financiar (**plasării** banilor), al ascunderii acestora, prin **separarea** fondurilor ilegale de sursa lor și, în final, al **returnării** banilor la beneficiar, cu aparența unei surse legitime de proveniență.

Aceste etape pot constitui faze separate, însă, în mod obișnuit, se suprapun, putând fi executate chiar și prin intermediul unei singure operațiuni.

1. Circuite economice/financiare create pentru a da o aparență licită banilor proveniți din fapte de corupție

Așa cum am precizat în capitolul anterior, în multe dintre situații, **transmiterea mitei s-a făcut prin intermediul unor circuite financiare și/sau economice fictive.**

Scopul acestor tranzacții succesive a fost ca banii să fie îndepărtați de sursa lor și să poată intra în posesia persoanei mituite, fie în numerar, după ce au fost retrași, în diferite modalități, din firmele aflate la capătul circuitului financiar, fie ajungând în firme controlate de cel mituit și fiind reinvestiți în acele firme, inclusiv prin achiziția unor bunuri sau servicii.

Circuitele economice create sunt utile funcționarilor corupți, care reușesc să încaseze foloasele necuvenite de la mituitori, fără a exista o legătură formală directă între părți. În același timp, reprezintă un avantaj și pentru reprezentanții societăților comerciale care dau mită, deoarece, în acest mod, evită retragerea din firme a unor sume mari de bani în numerar, aspect care ar putea atrage atenția instituțiilor de control. De asemenea, mituitorii pot să justifice, din punct de vedere contabil, plata unor sume mari de bani, prin efectuarea de plăți către un prestator oarecare.

Astfel de operațiuni bancare/comerciale, menite a ascunde beneficiarii reali, precum și adevărata natură a provenienței banilor, au presupus:

- ❖ **Transferul mitei prin contracte de achiziție fictive**, de la firma care obținuse în mod nelegal contractul cu instituția publică către alte firme, controlate fie de funcționarul public corupt sau de apropiați ai acestuia (ex. consilier personal), fie de mituitor.

Pentru a se pierde urma banilor, în unele situații erau făcute două sau mai multe astfel de transferuri fictive, pe baza unor contracte de achiziție fie de lucrări, fie de consultanță, în unele cazuri cu firme fantomă, fără angajați și fără activitate.

Ex. Transmiterea mitei printr-un contract de consultanță în achiziții publice, încheiat cu o firmă al cărei unic reprezentant avea 4 clase și al cărei obiect principal de activitate declarat era comerțul cu ridicata al deșeurilor și resturilor, valoarea contractului fiind un comision de succes de 350.000 lei.

- ❖ În unele situații, **la finalul acestui circuit, banii reprezentând mita pentru funcționarul public erau retrași în numerar, prin intermediul unor persoane care nu aveau nici o legătură cu acesta.**

Au fost întâlnite cazuri când, în acest scop, au fost folosite persoane cu un nivel de instrucție și de venit foarte scăzute, pe numele cărora erau deschise conturi și carduri bancare, ce erau utilizate numai de cel care administra afacerile în numele funcționarului public pentru a vira și retrage banii din conturi.

- ❖ După ce banii treceau prin circuitul financiar elaborat pentru transmiterea folosului necuvenit, în scopul de a disimula posesia bunurilor cumpărate din mită, fie **cel mituit achiziționa bunuri mobile sau imobile în numele unor membri ai familiei**, fie **achiziția era făcută de mituitor**, banii ajungând, în acest caz, în conturile personale ale acestuia.

Ex. Inculpatul ar fi pretins și primit aproximativ 1 milion de lei de la reprezentantul unei firme IT, pentru a-l determina pe președintele unei unități bancare cu capital majoritar de stat să dispună încheierea a patru contracte cu societatea acestuia.

Ulterior, acesta a transferat sumele de bani obținute din cele 4 infracțiuni de trafic de influență cu scopul de a disimula originea ilicită a bunurilor, prin realizarea unor circuite financiare în urma cărora produsul infracțiunilor a fost transformat în imobile care au intrat în patrimoniul soției, precum și în lichidități la dispoziția mamei:

- aproximativ 100.000 euro au fost utilizați pentru achitarea unui credit bancar folosit pentru achiziția unui apartament. După acoperirea creditului, inculpatul a transferat cota parte din imobil în patrimoniul exclusiv al soției;

- o altă parte din sumele obținute au fost folosite de inculpat pentru realizarea unor depuneri în numerar și transferuri în conturile bancare ale mamei acestuia, care a constituit mai multe depozite bancare și a achiziționat produse de investiții. Ulterior, suma astfel acumulată a fost transferată în conturile soției inculpatului, care le-a folosit pentru achiziția unui imobil.

Alte metode utilizate pentru a da o aparență de legalitate banilor obținuți din comiterea unor fapte de corupție au fost:

2. Introducerea folosului material obținut prin fapte de corupție în circuitul economic licit prin **încheierea unor contracte între firma mituitorului și alte firme, pentru servicii/lucrări în beneficiul funcționarului public corupt/** a unor rude ale acestuia.

Ex. Inculpatul, președinte de consiliu județean, ar fi beneficiat de o tranșă din mita pretinsă de la reprezentantul unei societăți comerciale, în cuantum de 5.000 euro, suma fiind disimulată printr-un contract între firma mituitorului și o altă firmă, ce avea ca obiect de activitate cercetarea de marketing.

Contractul consemna, în fals, o relație comercială pentru un studiu de piață imobiliară. În realitate, studiul a avut ca obiect sondarea opiniei publice asupra poziționării politice a partidului din care făcea parte președintele de consiliu județean, acesta fiind în realitate atât cel care a comandat studiul cât și beneficiarul de fapt al contractului.

3. Prin **încheierea unor contracte de împrumut fictive** între cumpărătorul și vânzătorul de influență.

În astfel de situații, sumele necuvenite sunt transmise în numerar, iar, pentru disimularea provenienței acestora, între părți sunt încheiate contracte fictive de împrumut, fără a exista intenția achitării lor.

Ex. Inculpatul, persoană fizică, care cumpărase de la un moștenitor drepturile litigioase asupra unor terenuri, ar fi solicitat sprijinul unei persoane având calitatea de deputat, în scopul obținerii drepturilor de proprietate asupra acestora. Suma de 300.000 de euro, ce ar fi fost pretinsă de deputat în schimbul exercitării influenței asupra funcționarilor responsabili cu stabilirea acestor drepturi, ar fi fost primită în numerar, iar, pentru disimularea adevăratei proveniențe a banilor, au fost încheiate mai multe contracte de împrumut fictive.

Astfel, inițial banii sunt aparent împrumutați de către cumpărătorul de influență, în două tranșe, unei persoane intermediare, iar intermediarul îi împrumută, la rândul său, prin alte două contracte fictive, celui care își exercită influența.

4. Disimularea scopului utilizării banilor reprezentând folosul necuvenit prin înregistrarea în evidențele contabile, de către firma mituitorului, a achiziției altor produse decât cele cumpărate, în realitate, în beneficiul celui mituit.

Ex. Inculpatul, în calitate de primar, ar fi acordat în mod preferențial unei firme un contract pentru lucrări de execuție a rețelei de transport apă, solicitând și primind, în schimbul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, materiale electorale, în valoare totală de aprox. 400.000 lei, pentru susținerea campaniei în scopul câștigării unui nou mandat.

În vederea ascunderii/ disimulării adevăratei naturi a provenienței bunurilor (câteva mii de tricouri, șepci, pixuri, autocolante și pachete cu alimente pentru a fi date alegătorilor) acestea au fost achiziționate direct, de la mai multe firme, de firma care obținuse nelegal contractul, iar în evidențele contabile a fost înregistrată, în mod fictiv, achiziția altor produse, mai apropiate de obiectul de activitate al firmei.

5. Introducerea folosului material obținut drept mită în circuitul economic licit prin încheierea unor contracte de vânzare-cumpărare fictive, care să justifice posesia acestuia.

Ex. Primarul unui municipiu ar fi primit un apartament, în valoare de aproximativ 130.000 euro, în schimbul favorizării unei asocieri de firme în procedura de atribuire a contractului de asociere în participațiune privind rețeaua de transport public local.

Proprietatea astfel obținută este introdusă în circuitul licit prin încheierea unui contract de vânzare cumpărare fictiv prin care bunul intră în posesia fiicei primarului.

Pentru a nu ridica suspiciuni, vânzătorul apartamentului este o firmă care avea ca principal obiect de activitate lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, aparent fără nici o legătură cu primăria.

În realitate, cel care ia decizia de vânzare fictivă a apartamentului este acționar atât într-una din firmele din asociera careia îi fusese atribuită, în mod nelegal, de către primărie, desfășurarea activității de transport, cât și acționar principal într-o firmă care are acțiuni la firma care deținea apartamentele.

Aparența plății contravalorii apartamentului a fost creată prin emiterea a două facturi către fiica primarului (avans și plată finală) și a două chitanțe prin care se atestă plata acestor facturi, însă, concomitent cu emiterea chitanțelor de încasare, au fost emise și dispoziții de plată prin care sumele respective ar fi fost ridicate din casieria societății comerciale.

6. Bunurile și serviciile reprezentând prețul faptei de corupție comise de reprezentantul instituției publice sunt utilizate pentru construcția unei locuințe în beneficiul acestuia, proveniența lor fiind mascată prin încheierea unui

contract fictiv de antrepriză între o rudă a funcționarului și o altă firmă de construcții, care nu avea contracte cu instituția publică.

Ex. Inculpatul, având funcția de președinte al consiliului județean, i-ar fi solicitat unui om de afaceri, care avea mai multe societăți comerciale care se ocupau cu lucrări de construcții, să îi construiască o casă de locuit pe un teren achiziționat pe numele socrului său.

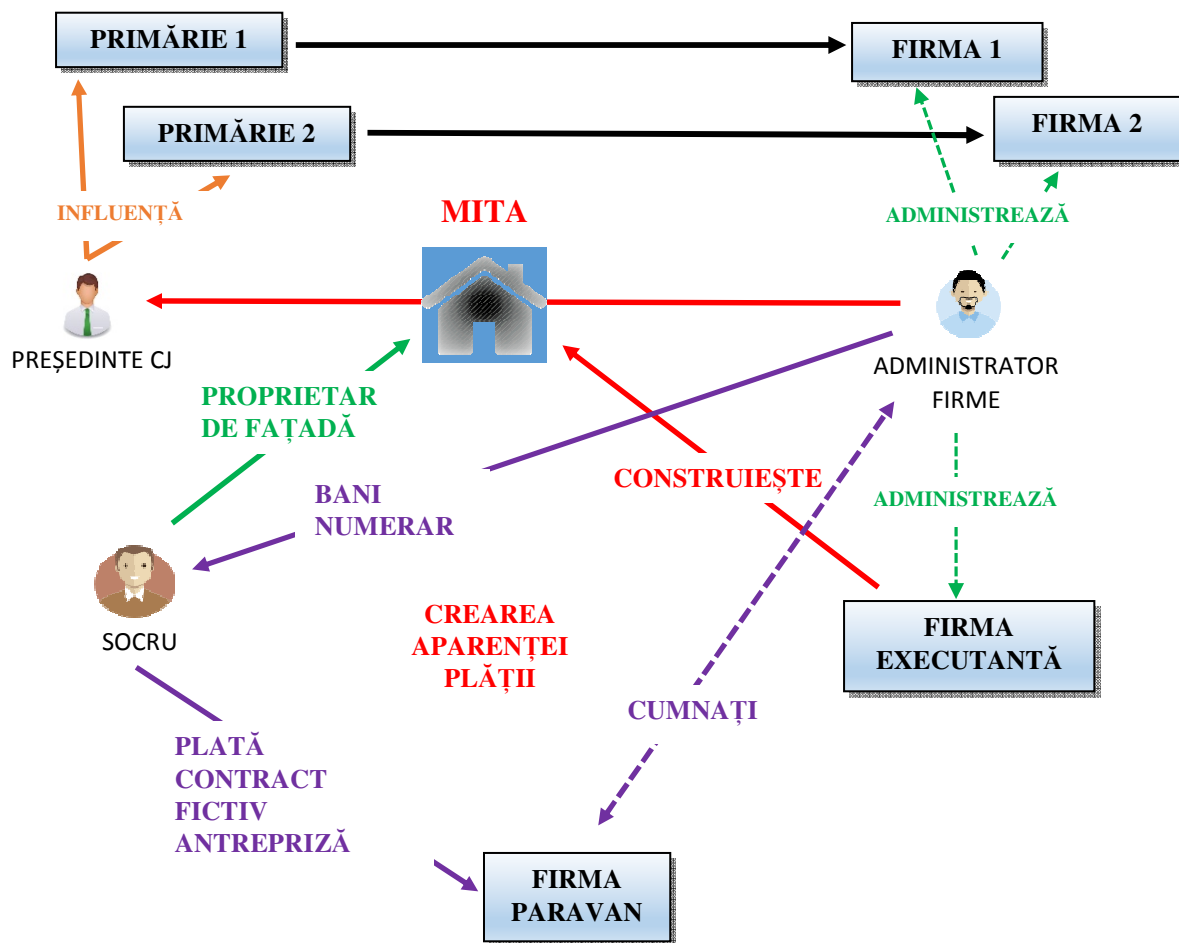
În schimbul construirii casei, i-ar fi promis că îl va ajuta ca firmele de construcții pe care le administrează să obțină contracte de lucrări ce urmau să fie încheiate cu consiliul județean, precum și cu unele primării din județ, care urmau a fi finanțate din bani alocați de la consiliul județean.

Pentru a disimula beneficiarul real al construcției imobilului, precum și originea reală a materialelor de construcție și a manoperei gratuite folosite la construcția imobilului, cei doi ar fi convenit ca execuția lucrărilor să fie justificată pe baza unor documente fictive. Astfel, a fost încheiat un contract fictiv de antrepriză construcții între socrul funcționarului și o altă firmă, administrată de cumnatul omului de afaceri.

Banii utilizați pentru a crea aparența financiară a plății contractului de antrepriză ar fi provenit tot de la omul de afaceri, creându-se următorul circuit: banii în numerar au fost dați, în numerar, de omul de afaceri socrului președintelui de CJ, iar acesta a efectuat plata către firma cu care încheiase contractul de antrepriză, banii, ajungând, practic, din nou sub controlul proprietarului de drept, deoarece firma care i-a încasat era a cumnatului său.

Casa a fost construită în întregime de firmele omului de afaceri, cu materiale achiziționate de acesta, valoarea întregii lucrări fiind de aproximativ 300.000 lei.

După finalizarea lucrărilor de construcție, președintele CJ ar fi făcut demersuri la instituțiile abilitate, pentru a-l ajuta să ascundă și să disimuleze proprietatea asupra imobilului dobândit din săvârșirea unei infracțiuni, dorind să creeze aparența, din punct de vedere fiscal și cadastral, că proprietarul imobilului este socrul său.

7. Simularea vânzării locuinței obținute ca folos al faptelor de corupție comise, în scopul ascunderii originii ilicite a acesteia.

Prin această modalitate de acțiune, se realizează transferul fictiv al bunului din patrimoniul persoanei mituite în patrimoniul altor persoane din sfera sa relațională (părinții săi, rude de gradul I, la a cărei succesiune are vocație), în scopul ascunderii adevăratei naturi a provenienței infracționale a acestuia. Ulterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare, pentru a recăpăta dreptul de folosință asupra bunului aparent înstrăinat, între părți se încheie un contract de comodat, prin care este transmis cu titlu gratuit acest drept.

Totodată, în contractul de vânzare-cumpărare încheiat, în asemenea cazuri, **bunul este subevaluat**, astfel încât valoarea declarată a acestuia să poate fi justificată pe căi licite și să nu existe suspiciuni cu privire la obținerea infracțională a resurselor financiare necesare edificării lui.

8. Fie că este vorba despre utilizarea unor contracte de vânzare-cumpărare a unor imobile sau prin plata unor contracte comerciale fictive, în unele situații, banii

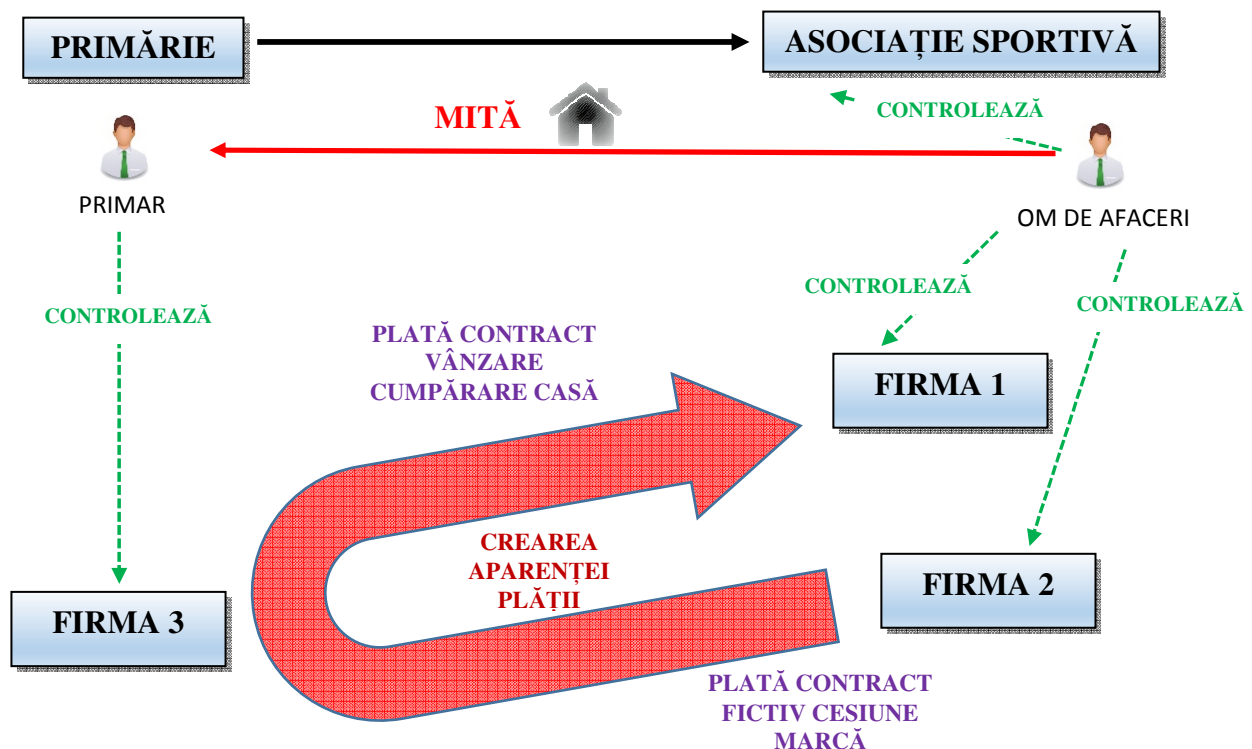
folosiți pentru a crea aparența plății bunurilor, din punct de vedere contabil/bancar, provin tot de la mituitor. Aceștia sunt fie oferiți în numerar, fie ajung în conturile funcționarului public sau al firmelor controlate de acesta prin contracte comerciale fictive.

Ex. În schimbul acordării, de către primărie, a finanțării nerambursabile unei asociații sportive, primarul municipiului ar fi primit drept mită un imobil, de la o persoană care avea calitatea de deputat și care susținea respectiva asociație sportivă.

Pentru a nu exista suspiciuni cu privire la modul fraudulos de dobândire, imobilul ar fi făcut obiectul unei preținse promisiuni bilaterale de vânzare cumpărare, încheiată între două firme controlate de cei doi.

Suma de bani cu care primarul a simulat achitarea contravalorii imobilului pretins achiziționat prin firma sa, reprezenta contravaloarea unui contract fictiv, încheiat între firma primarului și o altă firmă controlată de deputat, contract ce prevedea cesiunea unei mărci către aceasta din urmă.

Astfel, prin crearea acestui circuit financiar-bancar, suma de bani existentă inițial în contul celei de-a doua firme controlate de deputat a fost transferată în contul firmei primarului și de acolo în cel al primei firme controlate de deputat, astfel încât a revenit sub controlul acestuia.

9. Crearea unei aparențe de proveniență licită a mitei prin încheierea unor contracte de sponsorizare între mituitor și persoane apropiate celui mituit

Prin încheierea unui astfel de contract, folosul necuvenit este transmis celui care comite fapta de corupție, această modalitate de transfer asigurând, concomitent, și disimularea sursei de proveniență a banilor.

Ex. *Inculpatul, în calitate de procuror, în timp ce îndeplinea funcția de prim procuror și efectua și supravegherea urmăririi penale ca procuror de caz, ar fi pretins și primit mai multe sume de bani, în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, în schimbul acordării sprijinului în cazul implicării unor oameni de afaceri și a societăților acestora în potențiale situații de natură penală instrumentate la unitatea de parchet pe care o conducea.*

Adevărata natură a provenienței sumei de aproximativ 100.000 lei, ce ar fi fost pretinsă și primită cu titlu de mită, a fost disimulată, procurorul cerându-le în prealabil celor doi oameni de afaceri să o deghizeze sub forma a 9 contracte fictive de sponsorizare încheiate între firmele acestora și soția sa - medic.

De suma de bani, ajunsă în contul soției prin această modalitate, ar fi beneficiat amândoi, o parte din ea fiind folosită pentru deplasările lor în străinătate la diverse manifestări în domeniul medical, iar o altă parte retrasă numerar.

10. Bunurile promise ca mită sunt achiziționate de o persoană apropiată mituitorului și vândute succesiv unor persoane fizice/juridice, ajungând în posesia unor firme pe care funcționarul public corupt le controlează.

Astfel, bunurile sunt folosite de cel care a comis fapta de corupție, fără a fi de drept în posesia acestuia și, implicit, fără a avea obligația de a le justifica, deoarece nici el nici mituitorul nu apar în circuitul comercial fictiv creat.

Ex. *În scopul obținerii preferențiale a unor contracte de lucrări și de exploatare comercială a unor spații, reprezentantul unei societăți comerciale ar fi oferit drept mită un autoturism directorului general al unei regii autonome și ar fi creat un circuit comercial fictiv, în care nici unul dintre cei doi nu apare, pentru a-l ajuta pe acesta să disimuleze proveniența mitei.*

Astfel, cu complicitatea unei alte persoane, ar fi fost întocmite în fals facturi fiscale prin care se atesta, în mod nereal, faptul că autoturismul a fost vândut de o societate comercială către complice și, un contract de vânzare cumpărare prin care se atesta, în mod nereal, vânzarea de către complice a autoturismului către o altă societate comercială, care avea relații de colaborare cu regia autonomă, fiind controlată de directorul acesteia.

Ulterior, a fost creată aparența transferului de proprietate între societatea comercială și regia autonomă, posesia autoturismului fiind preluată formal de instituție în compensarea unor datorii pentru plata chiriei pe care societatea comercială le avea de achitat. În realitate, autoturismul ar fi fost în folosința directorului care a comis faptele de corupție.

- 11. Produsele reprezentând folosul necuvenit sunt achiziționate de firma mituitorului și sunt oferite, printr-un contract de sponsorizare, unei firme apropiate de funcționarul public, fiind folosite în beneficiul acestuia**

Ex. În calitate de viceprimar al unui municipiu, inculpatul și-ar fi folosit influența pe lângă funcționari publici din cadrul municipalității pentru urgentarea avizării unor proiecte imobiliare în care un om de afaceri avea interese economice. Derularea acestor proiecte imobiliare presupunea obținerea în prealabil a mai multor documente: eliberarea unor certificate de urbanism, confirmarea avizelor de oportunitate, concesionarea unei suprafețe de teren, eliberarea autorizațiilor de construire.

În schimbul intervențiilor sale, viceprimarul i-ar fi pretins omului de afaceri procurarea și remiterea unui număr de 60 de abonamente, în valoare totală de circa 20.000 de lei, la două festivaluri de muzică. Biletele intenționa să le ofere ulterior, ca stimulent, voluntarilor care îl sprijineau în cadrul campaniei electorale pentru alegerile locale.

Cele două persoane ar fi convenit să disimuleze remiterea abonamentelor sub forma unui contract de sponsorizare, încheiat între o societate administrată de omul de afaceri și o firmă agreată de viceprimar.

IV. Rolul intermediarilor în transmiterea folosului material obținut din fapte de corupție

Faptele de corupție și trafic de influență au fost realizate, în multe dintre cazurile analizate, cu sprijinul unor intermediari, persoane care s-au implicat fie pentru a înlesni producerea acestora, gestionând sau facilitând legăturile dintre mituitor și mituit, fie pentru a transmite folosul necuvenit.

Rolurile îndeplinite de acești intermediari au fost variate, de la acțiuni simple, de punere în legătură a două persoane sau de transmitere a banilor în numerar, până la situații mai complexe, când în calitate de intermediari erau folosite acele "persoane de încredere" ale funcționarilor publici cu rol de decizie (de cele mai multe ori, consilieri ai acestora).

În aceste cazuri, ei erau folosiți pentru a gestiona, în numele funcționarului public corupt, banii primiți în mod necuvenit, asigurând atât crearea unei aparențe licite a provenienței banilor, prin participarea la circuitul economic fictiv creat pentru spălarea banilor, cât și la plasarea banilor, efectuând achiziții de bunuri și servicii în numele funcționarului public.

Roluri ale intermediarilor:

- medierea comunicării dintre funcționarul cu putere de decizie și mituitor, transmițând pretențiile financiare și alte informații relevante privind situația în legătură cu care se solicitase folosul necuvenit. Această situație fost specifică infrațiunilor de trafic de influență.
- în calitate de subordonat al funcționarului cu putere de decizie, intermediarul este cel care îl pune în legătură pe acesta cu mituitorul, primind, la rândul lui, mită pentru acțiunile sale.
- intermediarul are un rol activ în producerea faptei de corupție, prin implicarea firmelor proprii în circuitul financiar fictiv creat pentru transmiterea mitei.
- în cazul unor persoane cu funcții de decizie din aparatul administrativ central, persoane numite politic, consilierii personali erau folosiți pentru a gestiona legătura cu mituitorii sau pentru a asigura transmiterea sau primirea mitei, inclusiv prin folosirea firmelor proprii.
- în cazul funcționarilor cu atribuții de control și sancțiuni, transmiterea foloaselor necuvenite oferite de reprezentanții societăților comerciale, pentru a nu fi sancționați sau pentru a primi sancțiuni mai mici pentru neregulile constatate, se

făcea prin intermediul unui reprezentant al instituției, coleg cu funcționarii respectivi.

- În cazul reconstituirii dreptului de proprietate, intermediarii – persoane din anturajul primarului / al altor funcționari, încheie acte translativ de proprietate asupra unor suprafețe din terenurile primite anterior de titularul drepturilor litigioase, fără a plăti în realitate contravaloarea acestora. Ulterior terenurile sunt vândute la prețul pieței libere unor cumpărători de bună-credință sau sunt transferate către alte persoane din anturajul primarului sau către funcționarii corupți.

În alte situații, intermediarul – rudă/apropiat al funcționarului corupt - încheie un contract de vânzare – cumpărare prin care mituitorul plătește mita sub forma prețului terenului care formează obiectul convenției și care este cu mult supraevaluat.

O formă de "răsplată" a intermediarului care a mijlocit relația titularului de drepturi litigioase cu funcționarii din primărie/membrii comisiilor de specialitate a constat în "predarea" unui procent de 30% din suprafața terenului retrocedat fraudulos, teren care în final a constituit aport la capitalul social al firmei controlate de intermediar.

V. Utilizarea banilor obținuți din corupție

- **Construcția/achiziția unor locuințe**
- **Achiziția unor bunuri mobile sau imobile în numele unor membri ai familiei (mamă, copii etc.)**

Este o modalitate prin care funcționarii corupți maschează posesia unor bunuri achiziționate din fonduri ilicite, eludând obligația legală de a le declara. De cele mai multe ori, banii necesari acestor achiziții sunt anterior spălați prin introducerea în circuite comerciale fictive.

- **Achiziția unor bunuri de lux (opere de artă)** - formă de protecție, dar și de investiție a banilor, fiind, totodată, mai puțin vizibile și, implicit, mai ușor de ascuns.
- **Achitarea unor bunuri achiziționate în leasing**
Ex. mașini, utilaje industriale

- **Plata unor credite bancare** contractate, în numele rudelor, de funcționarul public care a primit mita.
În același timp, contractarea unor credite bancare poate reprezenta o metodă prin care funcționarii corupți își justificau resursele financiare cu care făceau achiziții costisitoare, cu consecința unor cheltuieli mai mari decât veniturile licite.
- **Finanțarea/ creditarea unor societăți comerciale administrate de rude**
- **Achitarea unor datorii către persoane fizice**
Banii obținuți prin fapte de corupție au fost folosiți pentru a plăti imobile achiziționate de la persoane fizice, cu care existau înțelegeri ca plata să se facă în rate lunare, în numerar. De altfel și foloasele necuvenite pretinse pentru exercitarea influenței erau, în aceste cazuri, transmise în tranșe lunare, sub pretextul plății unor contracte fictive de prestări servicii.
- **Achitarea unor obligații financiare în legătură cu calitatea de membru de partid/ susținerea unor activități care aduceau capital electoral/de imagine**
În cazul persoanelor care ocupau poziții politice importante (miniștri, șefi de filiale de partid locale etc.), o parte din banii primiți în schimbul comiterii faptelor de mită au fost folosiți pentru susținerea campaniilor electorale ale partidului sau pentru achiziția unor servicii specializate (PR, sondaje de opinie etc.) în scopul promovării/monitorizării propriei imagini.
În aceste situații, de multe ori banii nu ajungeau în posesia efectivă a persoanei politice, ei fiind transmiși, prin diverse circuite financiare, de la firmele care obținuseră, în mod nelegal, contractele publice, către firmele care prestau aceste servicii în beneficiul funcționarului corupt.
- **Finanțarea unor societăți de presă (tv, ziare) care promovau imaginea persoanei politice**
- **Finanțarea unor asociații sportive** importante pentru comunitate, generând capital politic pentru reprezentanții autorităților publice cu funcții de conducere care asigurau aceste finanțări.